

Rzeszów, dnia 07.03.2019 r.

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Rady Terenowej ds. Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym, która odbyła się w dniu 4 marca 2019 r. w siedzibie Sądu Okręgowego w Rzeszowie.

W dniu 4 marca 2019 r. w Sądzie Okręgowym w Rzeszowie odbyło się inauguracyjne posiedzenie nowo powołanej Rady Terenowej ds. Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący Rady Terenowej – Pan Jacek Saramaga Prezes Sądu Okręgowego w Przemyślu, który powitał wszystkich zaproszonych gości oraz członków Rady, następnie Przewodniczący zaproponował porządek obrad posiedzenia Rady, który został zaakceptowany jednomyślnie przez zgromadzonych. Rada w jednomyślnym głosowaniu przyjęła Regulamin nowo powołanej Rady Terenowej ds. Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym dla obszaru województwa podkarpackiego na lata 2018 -2022.

Następnie Przewodniczący Rady oddał głos pierwszemu prelegentowi - Panu Czesławowi Kłakowi – prof. dr hab. Członkowi Rady Polityki Penitencjarnej przy Ministrze Sprawiedliwości, Sędziemu Trybunału Stanu, który wygłosił wykład nt.: „System organów postępowania wykonawczego – uwagi de lege lata i de lege ferenda”. Prof. Kłak w swoich rozważaniach skupił się na systemie organów postępowania wykonawczego, jakimi są m.in.:

- organy sądowe;
- dyrektor zakładu karnego;
- komisja penitencjarna;
- sądowy kurator zawodowy i kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej i inne organy wykonujące orzeczenia sądowe, czyli sąd penitencjarny i sędzia penitencjarny. Działania ww. organów postępowania wykonawczego zostały porównane do funkcjonowania organów postępowania wykonawczego innych

krajów europejskich, takich jak chociażby: Rumunia, Szwajcaria, Włochy, Grecja, Austria, Francja i Portugalia. Prof. Kłak w swoim wystąpieniu podkreślił znaczącą rolę kuratora sądowego w systemach prawnych w ww. państwach, Porównując systemy organów postępowania wykonawczego w poszczególnych państwach mamy możliwość skorzystania z doświadczeń państw europejskich i poznania problemów, które zostały przez te państwa zdiagnozowane i rozwiązane. Jak podkreślił - tak przeprowadzona debata powinna przyczynić się do wprowadzenia takich rozwiązań prawnych i praktyk, które pozwoliłyby na skuteczniejszą resocjalizację skazanych, a w konsekwencji stworzenie możliwości ich rzeczywistego powrotu do wolnego społeczeństwa. Bez podjęcia tych starań na rzecz stałego podnoszenia skuteczności wykonywanych działań walka z popełnianiem przez skazanych przestępstw i ich powrotem do jednostek penitencjarnych nie przyniesie spodziewanych efektów. Prof. Kłak w swojej wypowiedzi, ponadto nawiązał do prac legislacyjnych, które są prowadzone, a dotyczą one m.in. wykonywania czynności przez organy postępowania wykonawczego, w szczególności dotyczą one wykonywania m.in. kary ograniczenia wolności oraz innych zagadnień w ramach szeroko rozumianej nowelizacji k.k.w.

Kolejnym prelegentem, który zabrał głos był ks. Artur Janiec – Dyrektor Caritas Diecezji Przemyskiej. Jego wystąpienie dotyczyło form udzielania pomocy osobom opuszczającym jednostki penitencjarne, mając na uwadze funkcjonowanie Caritas Diecezji Przemyskiej, jako instytucji o charakterze charytatywno-opiekuńczej i humanitarnej Kościoła Katolickiego Archidiecezji Przemyskiej. Ksiądz Dyrektor w swoim wystąpieniu odniósł się do pomocy osobom biednym, bezdomnym i opuszczającym jednostki penitencjarne poprzez zapewnienie pomocy materialnej, żywności, leków, biletów, zabezpieczenia finansowego na dalszą drogę, czy też doradztwo zawodowe. Ksiądz ponadto poinformował o działalności Centrum Integracji Społecznej prowadzącej warsztaty gospodarcze-porządkowe pod kierunkiem instruktora. Jak podkreślił

- warsztaty trwają maksymalnie 8 miesięcy. W chwili obecnej z tej formy pomocy korzysta 4 osoby, a 15 osób korzysta z porad psychologiczno-prawnych i doradztwa zawodowego.

Kolejnym wystąpieniem było wystąpienie mjr Krzysztofa Miękisz z Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Rzeszowie, który w swojej wypowiedzi odniósł się do współdziałania administracji jednostek penitencjarnych i kuratorskiej służby sądowej w zakresie realizacji zadań wynikających z ustalenia osadzonemu okresu przygotowania do życia po zwolnieniu z jednostki penitencjarnej, o którym mowa w art. 164 k.k.w. Prelegent w swoim wystąpieniu w szczególności nawiązał do współpracy jednostek penitencjarnych z kuratorską służbą sądową, diagnozowaniu deficytów u osadzonych oraz podejmowaniu prób ich wyeliminowania. Mjr Miękisz podkreślił wzorcową współpracę tzw. kuratora penitencjarnego z administracją zakładu karnego. W ramach działań pomocowych w zakładzie karnym kluczowe miejsce mają programy aktywizacji zawodowej, w szczególności programy te, które mają pomóc osadzonemu w znalezieniu pracy i mieszkania. Z danych statystycznych za 2018 rok wynika, iż Komisja Penitencjarna objęła łącznie 307 skazanych oddziaływaniami wynikającym z art. 164 k.k.w, z czego z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości udzielono pomocy 4800 razy pomocy 3.500 tyś. skazanym w różnorodnych formach na łączną kwotę 380.000,00 zł. W dalszej części posiedzenia Rady głos zabrał kpt. Arkadiusz Skafiriak z Zakładu Karnego z Przemyśla, który podkreślił bardzo dobrą współpracę Kuratora Okręgowego Sądu Okręgowego w Przemyślu i jego Zastępcy z zakładem karnym oraz z Powiatowym Urzędem Pracy w Przemyślu ws. zatrudnienia skazanych i organizowania kursów zawodowych, ponadto nawiązał do spotkań osadzonych z kuratorami zawodowymi w zakresie realizacji zadań wynikających z art. 164 k.k.w.

Kolejnymi prelegentami byli kpt. Stefan Sołtys i mł. chor. Dariusz Krawczyk z Zakładu Karnego w Rzeszowie, którzy omówili funkcjonowanie

Systemu Dozoru Elektronicznego - w ramach działania Służby Więziennej, w szczególności dotyczyło to warunków i zasad udzielania zgody na odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie SDE. Funkcjonariusze omówili zadania Służby Więziennej po zmianie operatora, czy też nadzorowanie skazanych, którzy wykonują karę pozbawienia wolności w Systemie Dozoru Elektronicznego, w szczególności, chodzi o warunki techniczne, kontrolę, czy też instalację urządzeń. W trakcie prelekcji funkcjonariusze prezentowali urządzenia, które są niezbędne do wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Z danych statystycznych należy podkreślić, iż obecnie w systemie dozoru elektronicznego na dzień posiedzenia Rady karę odbywa 5200 skazanych, a do chwili obecnej z tej formy możliwości odbywania kary skorzystało około 80.000,00 skazanych. Obecnie na terenie kraju pracuje 25 zespołów terenowych, które to zespoły m.in. wykonują czynności techniczne, każdy zespół składa się z 10 osób, w tym jedna osoba to koordynator.

Kolejno głos zabrała Pani Grażyna Moskal - Dyrektor Stowarzyszenia EMAUS-Rzeszów, która omówiła formy udzielania pomocy osobom opuszczającym jednostki penitencjarne przez Stowarzyszenie EMAUS – jako organizację pozarządową na terenie województwa podkarpackiego. Stowarzyszenie EMAUS działa od około 13 lat i stara się zapewnić pomoc osobom potrzebującym, szczególnie osobom bezdomnym i znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Stowarzyszenie współpracuje z jednostkami penitencjarnymi. Osoby w zamian za pobyt, wyżywienie, odzież, środki czystości i leki pracują przy organizowaniu kiermaszów, ponadto wykonują prace porządkowe i inne zlecone czynności.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- prowadzenie domów ze wspólnotą pracy i zamieszkania dla ww. osób z terenu,

- prowadzenie odpłatnej działalności pożytku publicznego w zakresie sprzedaży produktów wytworzonych i usług świadczonych przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz członków wspólnoty, sprzedaży używanych przedmiotów pochodzących ze zbiórki publicznej i z darowizn, sprzedaży surowców pochodzących z recyklingu.

Prowadzenie nieodpłatnej działalności pożytku publicznego w zakresie:

Udzielania miejsca do pobytu, wyżywienia, odzieży, artykułów pierwszej potrzeby, Udzielania miejsca do pracy na rzecz społeczeństwa lokalnego i wspólnoty, promowania, wdrażania i realizowania względem osób zagrożonych wykluczeniem: modelu samopomocy, solidarności i odpowiedzialnego wsparcia, integracji i reintegracji społecznej i zawodowej czy też skutecznych rozwiązań socjalnych i ekonomicznych.

Następnie głos zabrała Pani Marlena Pieniążek – reprezentująca Stowarzyszenie „Zupełne Dobro”, która omówiła formy udzielania pomocy osobom opuszczającym jednostki penitencjarne, funkcjonowanie stowarzyszenia jako organizacji pozarządowej na terenie województwa podkarpackiego. Stowarzyszenie prowadzi nie tylko działania mające na celu wsparcie osób pozostających w kryzysie bezdomności, ale też promuje ideę dzielenia się żywnością, tj. foodsharing.

Następnie głos zabrała ppor. Katarzyna Szostak z Zakładu Karnego w Łupkowie, która odniosła się do tematu: „Organizacja oraz stowarzyszenia pozarządowe współpracujące z Zakładem Karnym w Łupkowie oraz ich rola w readaptacji społecznej osadzonych”. Celem współpracy Zakładu Karnego w Łupkowie i Oddziału Zewnętrznego w Moszczańcu ze wspólnotą AA jest przede wszystkim zapobieganie przestępczości i wyeliminowanie czynników związanych z uzależnieniami i nadużywaniem substancji psychoaktywnych oraz utrzymywanie celowych kontaktów ze skazanymi, służących przygotowaniu ich do życia po zwolnieniu poprzez kształtowanie postawy pro trzeźwościowej i wskazywanie alternatywnych do przestępstwa form aktywności.

Wystąpienie ppor. Katarzyny Szostak zakończyło część prezentacyjną posiedzenia Rady.

Następnie, zgodnie z przyjętym porządkiem obrad, Pan Jacek Saramaga Prezes Sądu Okręgowego w Przemyślu Przewodniczący Rady Terenowej zaproponował wybór Wiceprzewodniczącego Rady oraz członków Prezydium Rady. Na Wiceprzewodniczącego Rady zaproponował Pana prof. Czesława Kłaka, który propozycję przyjął. Kandydatura powyższa uzyskała akceptację członków Rady poprzez jednomyślny wybór Wiceprzewodniczącego w osobie prof. Czesława Kłaka.

Kolejno Przewodniczący Rady zaproponował kandydatury Pani mjr Bożeny Ulidowskiej z Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Rzeszowie, Pana Mateusza Kutrzeby Wicedyrektora ds. Rynku Pracy w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Rzeszowie, Pani Agnieszki Puchalskiej Zastępcę Kuratora Okręgowego Sądu Okręgowego w Przemyślu, Pani Bogumiły Matuła z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, na członków Prezydium oraz wskazał Sekretarzy Rady w osobach: Pani Krystyny Worek Kuratora Okręgowego Sądu Okręgowego w Rzeszowie oraz Pana Witolda Krupę Zastępcy Kuratora Okręgowego.

Ww. osoby propozycję przyjęły, a Rada głosując jednomyślnie dokonała wyboru członków Prezydium Rady.

Po wyczerpaniu porządku obrad, Przewodniczący zakończył posiedzenie Rady i podziękował wszystkim za udział w obradach.

*Przewodniczący Rady Terenowej
do spraw Readaptacji i Pomocy Skazanym
sędzia Jacek Saramaga*

Protokół sporządził:

-Starszy kurator zawodowy Beata Rusnarczyk

-Starszy kurator zawodowy Jolanta Domino

*Beata Rusnarczyk
Domino Jolanta*